

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se însoțiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiunile oficiale, concursurile etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Resemnare creștinească.

Ziua de doliu care a început în 3 Iulie 1940 pentru neamul românesc ne obligă pe toți la o rețranșare, creștină.

O rețranșare în puterea supra-omenească a credinței creștine, care s'a dovedit cea mai bună aliată și protectoare a omului aici pe pământ. A omului pur desigur, a omului luat în accepțiunea adevărată a cuvântului.

În zilele de restriște cari ne-au năpădit dela începutul acestei veri noi Românii nu am avut în lume alt sprijinitor decât puterea aceasta, darul acesta al lui Dumnezeu — credința că El nu și-a întors cu totul fața dela noi.

Izolați în această parte a Europei, noi Românii am cunoscut încă dela plămădirea noastră ca neam toate urgiile unei vrăjmașii omenești pe care atâtea cotituri ale istoriei umane le-a vărsat asupra noastră. Dar am cunoscut în măsură și mai prețioasă mâna protectoare a bunului Dumnezeu, care ni-a călăuzit pe de-asupra pericolelor...

Cotiturile civilizației omenești — spun chiar oameni învățați — prezintă de multe ori forme neplăcute, explozii de animalitate și răbufniri ce par străni la întâia vedere. Totuși — credem noi — asemenea cotituri sunt totatătea umbre urite, pete negre ale „civilizației” constituind mai degrabă prăpastii ale sufletului omenească...

Istoria noastră a Românilor este în întregime ei o luptă de apărare a sufletului românesc și creștinesc. De apărare împotriva împilatorilor noștri ca neam deopotrivă ca și a acelor cari ne-au atacat credința noastră creștină în forma ei genuină, ortodoxă.

Citați pe cei mai de seamă voevozi: Ștefan, Mihai luptători împotriva păgânilor și a necredincioșilor. Citați pe călugărul Șofronie, pe Popa Ion din Aciliu sau pe acel nobil al virtuții țaranul Oprea Miclăuș și iată ați jalonat pe scurt o istorie bimilenară.

A intrat deunăzi în casa unor frați ai noștri restriștea, dar oare noi n'am crescut în leagăn cu ea? Cunoscut-am noi oare mai bine bucuria decât întristarea, veselia decât necazul — ca să nu ottăm în durere oțelindu-ne în vederea ajutorării lor? Nu de astăzi sau de mâne — ci de totdeauna!

O casă, o moșie — țară chiar — se pot pierde dar totașa se și pot câștiga!

Sufletul omului — sufletul unicul este care nu se mai poate recâștiga după ce odată el a fost pierdut.

Și ce pildă mai frumoasă decât aceasta au arătat frații noștri năpădiți de rău decât că lăsând totul și case și gospodării și lanuri bogate au pornit pe drumul greu al pribegiei numai cu sufletul în ei? Iată, ei și-au salvat sufletul lapădând totul dela ei.

Urgia abătută asupra fraților noștri dela nord și dela răsărit trebuie să ne dea de gândit nu numai nouă celor ortodoksi ci tuturor cari cred și mărturisesc învățătura lui Hristos.

Resemnarea creștinească nu împiedică solidarizarea tuturor creștinilor în vederea altor zile rele ce mai pot veni.

Căci lupta dintre Hristos și Iuda a început odată cu trădarea Iscarioteanului, dar sfârșitul ei este încă departe...

Starea culturală a preoțimei române din Transilvania, în sec. XVI-XX.

De: **Protopop Gh. Cotoșman.**

(Continuare)

Profesorul *Gh. Simonis* dela Academia de muzică din Cluj, în urma unor cercetări migăloase a reușit să identifice ca român pe *Ioan Căianu*, numit de unguri „Ioan Kájoni” valahul, o „valoroasă personalitate a culturii românești din generația trecută”. Faptul că a trecut la catolicism, că și-a făcut studiile la iezuiți și că a fost călugăr franciscan (1629-1687), trăind în cercurile streine de neamul și legea în care s'a născut, a determinat pe Unguri, și pe drept cuvânt, să-l considere ungar din naștere. Și'n adevăr „istoria literaturii și a muzicii maghiare caută de multă vreme să exproprieze pe seama sa persoana lui *Ioan Căianu*” considerat „pentru înalta sa învățătură și numeroasele sale publicații” ca „*Pázmány al Ardealului*”¹⁾. Căianu s'a născut dintr'o familie românească în comuna Căianul-mic din județul Someș, în anul 1629. După ce termină studiile la școala iezuiților din Cluj, ajunge starețul mănăstirii catolice Lazărea din jud. Ciuc. Despre el se spune că „era una din personalitățile cele mai distinse ale bisericii catolice pe vremea sa și a avut o autoritate atât de mare, încât i s'a propus să ocupe scaunul episcopal, pe care l-a refuzat probabil dându-și seama că în calitate de Român i-ar fi fost imposibil să obțină concursul aristocrației maghiare. A preferat să rămână în umbră și să lucreze. A trăit o viață laborioasă la mănăstirea Lazărea, unde a înființat și o tipografie, și s'a distins prin numeroase opere, dintre cari unele religioase, altele științifice, și mai multe colecții de muzică bisericească și populară. Căianu este unul dintre cei dintâi notatori din Ardeal, și în orice caz, poate fi socotit ca fiind *cel dintâi notator de muzică românească*. S'a distins apoi ca sculptor și pictor, fiind un talent multilateral și foarte fecund. În lucrările sale are notate numeroase versuri românești de pe vremea aceea și muzică populară a epocii lui, de mare valoare. Una din bucățile muzicale românești cele mai interesante pe cari le-a notat Căianu, este o bucată dedicată *Domniței* lui *Vasile Lupu* din Moldova. După notele de pe vremea aceea, Ion Căianu a luat parte la nunta fetei lui *Vasile Lupu* și a notat acolo muzica pe care a auzit-o. D-l profesor *Simonis* a descifrat 24 din cântecele românești ale lui Căianu și continuă a studia opera acestui

valoros român”. Cu ocazia serbărilor ce s'au desfășurat în comuna natală a lui Căianu, s'a așezat pe zidul școalei primare de acolo o placă comemorativă de marmură purtând următoarea inscripție: „In această comună, Căianul-mic s'a născut cel dintâi compozitor notator de muzică românească, Ioan Căianu, călugăr franciscan (1629-1687). Vrednic român și suflet luminat, el și-a închinat viața frumosului și aspirațiilor nobile, cinstind neamul căruia a aparținut”²⁾.

Anumit am stăruit asupra lui Căianu, pentru a demonstra că Românul, artist și inteligent din fire, îndată ce calcă pragul unei școale mai înalte face minuni cu talanții pe cari i-a primit. Păcat însă că cei mai mulți, între cari și Căianu, lepădându-și legea străbună, și-au pus talanții inteligenței și ai virtuții în slujba intereselor streine de neamul din care a ieșit. De o mie de ori Căianu ar fi făcut mai mult pentru neamul românesc, dacă ar fi rămas credincios mărturisitor al legii străbune, sau măcar dacă ar fi revenit la ea, părăsind mănăstirea catolică și intrând într'o mănăstire ortodoxă, unde el, pe lângă cele 24 cântece românești, ne-ar fi înzestrat literatura religioasă și națională cu opere neperitoare, și în loc de a fi considerat „*Pázmány al Ungurilor*” mai bine ar fi râvnit să-și cucerească aureola de „părinte al literaturii române” sau de „*Ion Gură-de-Aur al Românilor*”.

Prin pătrunderea reformei religioase în Ardeal, atât Sașii luterani cât și Ungurii calvini căutau — alături de catolici — să atragă de partea lor pe Români, cari din cauza religiei ce-o mărturiseau, erau „tratați ca și nescai păgâni”³⁾, ne fiind considerați ca popor aparte, având individualitate proprie, deși ei formau majoritatea absolută a populației Ardealului și Banatului. Afară de cele trei națiuni recepte — Unguri, Secui și Sași — aparținând celor patru contesiuni recepte — catolică, luterană, calvină și unitariană — legile statului maghiar n'au recunoscut existența națiunii și a confesiunii celei mai numeroase, considerată de catolici „schismatică” iar de reformați „eretice”.

Românii, despuiați de drepturi, strâmtorați și persecutați din cauza religiei lor celei orientale, unicul paladiu al conservării caracterului lor național⁴⁾ — spune protopopul unit Russu — erau numai tolerați. „Mulți români ca să scape de persecuțiuni, și ca să nu-și piardă rangul, averile, privilegiile și drepturile nobilitare trecură la calvinism, și cu aceea desbră-

2) *Universul*, Nr. 184 din 6 Iulie 1936.

3) *Ioan V. Russu, Compendiu de Istoria Transilvaniei*, Sibiu, 1864, p. 74.

4) *Idem, ibid.*, p. 261.

1) Drăgan, *Dacoromania* IV p. 102, nota 6 la Meteș op. c. p. 387, n. 3.

Cându-se de caracterul național trecură în castre străine, făcându-se cei mai aprigi persecutori ai mumei lor, care i-a lăptat adecă: a națiunii din a cărui sân s'au tras... Cu acest mod Români cu timpul își pierdură fruntea aristocrației, mai rămânând numai preoțimea și poporul pururea credincios, statorit și răbdător până în tine — iață cu toate adversitățile — pe lângă vatra străbună; pe lângă religiunea strămoșească și naționalitatea sa genetică⁵⁾ Pe acești Români necăjiți, rămași „statornici și neclintiți pe lângă *vechea* lor religie orientală, și vechile instituțiuni religioase ca pe lângă nescari *relique* scumpe a străbunilor săi“⁶⁾, căutau cu persistență să-i vâneze confesiunile recepte. Întâi însă trebuiau câștigați pentru această cauză preoții și, apoi, prin ei, masa mare a poporului drept-credincios.

(Urmează)

In jurul impozitului asupra celibatarilor.

Întâlnind nu de mult un vrednic preot octogenar, trecut la pensie, mi-se plângea, că a fost impus la impozitul pe celibatari.

Plânsoarea preotului m-a determinat să mă ocup mai deaproape de dispozițiunile legii privitoare la acest impozit, introdus cu începere dela 1 Aprilie 1940 în sistemul nostru fiscal.

Citind comunicatul Ministerului de finanțe și Instrucțiunile de aplicare a noiei legi, am constatat înainte de toate, că titlul legii nu acopere cuprinsul ei și iață de ce nu-l acopere.

Prin legea aceasta s'a înființat a taxă specială, — cum o numește Instrucțiunea Ministerului de finanțe — asupra veniturilor de celibatari din orice venituri supuse impozitelor elementare, prevăzute de legea contribuțiunilor directe.

Impozitul acesta însă conform textului legii și a comunicatului ministerial se aplică și unora, cari nu sunt celibatari în strictul înțeles al cuvântului.

Căci ce înțelegem noi sub celibatar?

Sub celibatar înțelegem pe bărbatul necăsătorit, derivând cuvântul dela latinescul „caelebs“, ceea ce înseamnă „holtei“, „flăcău“, adecă necăsătorit.

Legea menționată însă aplică noul impozit nu numai asupra celor necăsătoriți, ci și asupra celor „divorțați sau văduvi fără copii“, deci și

asupra celor ce au fost căsătoriți, dar a căror căsătorie s'a desfăcut prin divorț, sau a încetat în urma decesului soției.

Nu începe îndoială, că titlul restrictiv de celibatar nu acopere pe deplin cuprinsul extensiv al legii, pentru că legea nu se aplică numai celor necăsătoriți, ci și celor căsătoriți, care în prezent sau în viitor n'au soție, fie din vina lor, fie din vina unei împrejurări independente de voința lor.

Aceasta ar fi prima observare, care este de făcut în jurul legii din chestiune.

A doua observare se referă la stilizarea textului legii, care poate da ansă la discuție în contradictoriu, fiindcă nu e destul de clar stilizată, când precizează, că taxa de celibatari se aplică dela 1 Aprilie 1940 tuturor contribuabililor de sex masculin, care au împlinit vârsta de 25 ani, „necăsătoriți, divorțați sau văduvi fără copii“, cum și aceora, care se vor găsi în aceste condițiuni după data de 1 Apr. 1940.

Precizarea „fără copii“ se poate lua așa, că nu se referă la cei divorțați, ci numai la văduvi, dar se poate explica și în chipul acela, că se raportă și la cei divorțați.

Fiindcă între un văduv fără copii și un divorțat fără copii din punct de vedere al rațiunii legii nu este nici o deosebire, cred că legii nu se poate da altă explicare, decât că cei divorțați, dacă au copii, nu cad sub prevederile legii, pentru că legea nu poate neîndreptăți pe cel divorțat cu copii față de cel văduv cu copii, pe care îl scutește de impozitul pe celibatari.

Deci corect se explică legea numai dacă calificativul „fără copii“ se aduce în legătură și cu cei divorțați.

Revenind acum la cazul preotului octogenar, dânsul a fost cununat, având o fiică, pe care a măritat-o la timpul său după un preot. Preoteasa bătrânului preot a decedat în întretimp, rămânând el văduv.

Dacă aplică legea în stricta ei interpretare, fiind vorba de un văduv cu o fiică, preotul octogenar nu cade sub dispozițiile legii privitoare la impozitul pe celibatari.

S'ar putea însă afla cineva, care să zică, că numai acei văduvi sunt scutiți de impozit, care au copii minori.

Dar aceasta n'o spune legea, prin urmare obiecțiunea nu se poate lua în considerare, neputându-se trece peste faptul, că preotul a avut cheltueli cu creșterea, cu studiul și cu dota fiicei sale.

5) Ioan V. Russu op. cit. p. 263.

6) Idem, p. 261.

Dacă preotul octogenar se va folosi în viitor de remediu de drept, o să aibă câștig de cauză, că legea menționată se bazează pe principiul, că cel ce n'are nici soție, nici copii acela e supus impozitului asupra celibatarilor, de vreme ce aceasta o pretinde dreptatea socială.

Aurel Moacă

Banatul și problemele lui

I.

Banatul și Natalitatea.

(Continuare)

Timpul în goana lui nebună spre eternul viitor a făcut și va face să asistăm la stingerea mai multor fumuri din satele noastre și la creșterea — în bătăturile ce odată erau pline de râset și veselie copilărească — a bălăriilor, rămânând casele nelocuite să povestească doar generațiilor ce vin, de jalea Banatului nostru.

Terenuri de pământ, ale căror hrisoave — cei ce le-au câștigat pe vremuri — le purtau în sân și case clădite cu grele necazuri au ajuns să nu-și mai aibă legiuinții stăpâni băștinași, ei din cei aduși de vânturi pe acest binecuvântat și primitiv pământ românesc.

Dacă am admite părerea celor ce susțin că bănățenii, au primit boala aceasta numai dela Șvabii coloniști ar trebui să ne descrețim frunțile, când cu ochii minții, scrutăm viitorul provinciei noastre.

Șvabii, încep să se vindece de aceasta meteahnă, lucru ce se poate constata în comuna învecinată de parohia mea, în „Lindenteld“ precum și în comunele din apropierea Armenișului *). Dar durere, în timp ce ei încep să se îndrepte, înțelegând pericolul ce-i pândește, asemănător blestemului dela Ps. 68. Facă-se curtea lor pustie și corturile lor și să nu intre întru dreptatea ta. Șteargă-se din cartea celor vii și cu cei drepți să nu se scrie „... noi pierdem cam câte 1302 suflete în trei luni ¹⁾ aproape populația unui sat mai mare ²⁾. Intr'un an se sting patru sate românești.

Dar această criză socială (demografică) se datorește în mare parte și faptului că s'au înde-

*) Cei din Lindenfeld, Brebul nou și Gărâna sunt germani-boemi, nu șvabi! N. Red.

1) Dr. Iosif Nemoianu: „Contribuțiuni la problema copiilor în Banat“. Sever Bocu: „Catastrofa românismului în Banat“ în Voința Banatului din 9 Ianuarie 1937. Dr. Traian Birăescu în rev. Fruncea No. 31—1935.

2) Pr. Nicolae Petrești: „Ne pierc Neamul“ Bibl. Poporală A. G. R. V. No. 11 pag. 30.

părtat cu totul valorile morale din mediul vieții noastre cetățenești.

Problema morală, pare a nu mai forma centrul în jurul căreia să graviteze orice acțiune socială.

Nu se mai face distincție între virtute și vițiu, între bine și rău, între normal și anormal, între drept și nedrept,

Tindem către scepticism, către indiferentism, către apatism, atunci când sunt în joc interesele noastre. Morala, exilată din relațiunile individuale, se refugiază în preajma altarelor sfințelor biserici, cu predicile de pe amvon, sau în forma discuțiunilor academice, unde subtilitatea rațiunii, prin argumentările ei, duce mai degrabă la tăgăduirea moralității, decât la afirmarea ei ³⁾. Istoria ne dovedește însă cu prisosință că popoarele cari au știut să prețuiască virtutea și să meargă pe linia moralei creștine, deși mici trăiesc, se dezvoltă și înfloresc dealungul vremii, fiindcă și valorile morale sunt neperitoare ⁴⁾“.

Cine ar purta vina acestei îndepărtări, a valorilor morale, aici la noi, în Banatul cântecului de pe vremuri?

Pe lângă alții de mai puțină însemnătate menționez pe cei ce i-am primit flămânzi și goi, pe jidovii blestemați de Dumnezeu să hoinărească fără de odihnă peste toată pretutindenea pământului. „Domnul va trimite țării tale în loc de ploaie, praf și pulbere, care va cădea din cer peste tine până vei fi nimic. Domnul te va face să fi nimic de dușmanii tăi; pe un drum vei ieși înaintea lor, dar pe șapte drumuri vei fugi d'inaintea lor și *vei fi o groază pentru toate împărățiile pământului.* (Deut. 28²⁴⁻²⁵).

Această seminție, după cum spune istoricul Titus, e „Cea mai crudă, mai rebelă și mai vicleană“. Sângele Celui nevinovat stă deasupra capetelor lor, ca o permanentă amenințare și aducere aminte de cele ce au făcut strămoșii lor.

„Sângele Lui să fie asupra noastră și asupra copiilor noștrii“ (Mat. 27²⁵).

Vechii istorici ca: Egesip, Iosefus, Flavius, Seneca, ni-i arată de asemenea într'o lumină nu prea strălucitoare. Atrocitățile lor săvârșite asupra creștinilor ni-le descrie P. Svetlov în cartea sa intitulată „Învățătura creștină“.

Ei au venit la noi, în Banatul nostru drag, cu sărăcia și cu pofta îmbogățirii și a spolieții

3) „Evangelium und moderne Moral“, Berlin 1898 pag. 23. „Viel moralische Reflexion ist wohl eher ein Zeichen der Schwäche, der inneren Unsicherheit. eine Begleiterin der Decadence“ Leon Ragaz.

4) Note după „Cursul de morală“ al I. P. C. S. Arhimandrit Dr. Laurențiu Busuioac.

celor primitori, aducând cu ei și păcatul anti-concepțiunii, contrar firii omenești și voinței divine.

Ziarul „Universul“ din 21 Sept. 1935, relatează un fapt, nu prea rar, săvârșit de un doctor evreu cu numele Weisz, asupra unei țărance românce din părțile noastre, pe care a măcelărit-o în chip îngrozitor, tăind păgânește fiul în pântecul femeii.

Nu mă lasă marginile subiectului pe care-l tratez, să pomenesc de cazurile întâmplare, cu medicii evrei din Cernăuți, orașul în care galișeni primiți în Patria noastră de o ospitalitate proverbială, s'au dedat la acte de demascare a adevăratei lor atitudini față de Statul nostru, aruncând cu pietrii, în cei trimiși să apere fruntariile țării. Acolo s'au dedat la astfel de acte, în vecinătatea mormântului celui ce a fost Ștefan cel Mare și Sfânt al Românilor.

Acolo, și acum, în apogeul durerii noastre naționale, și-au arătat subit curajul.

Câtă deosebire, este între mamele bănățene de azi și cele din trecut. Ce diferență — astronomică — este între creștinele de azi ale secolului al XX-lea și cele ale secolului al XIX-lea, ca să nu vorbesc mai mult.

De ce nu-și deschid ochii și urechile să vadă și să auză toată lumea bănățeană adevărul ⁵⁾.

O, dacă i-am putea să-i facem semn să se gândească mai des la moarte — pe cei ce Români fiind, fac lucruri contrar voinței dumnezeiești — poate ar înțelege, înțelepciunea Ecclesiastului: Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune, afară numai de credința în Dumnezeu și de păzirea poruncilor lui, căci toată fapta, fie bună fie rea, o va aduce Dumnezeu la judecată. ⁶⁾

Glas de tunet ar trebui să avem ca să putem trezi pe frații noștri cei adormiți, legați la ochi și cu urechile umplute de ceară, ca odinioară corăbierii lui Ulyses, când treceau prin înșuruburile locuite de mitologicele sirene.

Luminați-vă lumina științei, că este încă vreme, căutați pe Domnul până vor veni toate rodirile dreptății. ⁷⁾ Să nu ne plângem când va fi prea târziu, ca Ieremia profetul, altă dată.

„Stricatu-s'a bucuria inimii noastre, întorsu-s'a întru plângere jocul nostru.

Căzut-a cununa capului nostru și vai vouă că am păcătuit.

Pentru aceasta s'a făcut durere. ⁸⁾

Petru P. Boeriu.

5) Op. cit. Pr. Nicolae Petrești pag. 66.

6) Ecclesiastul (XII 13-14).

7) Osie (10-13).

8) Plângerile lui Ieremia (5, 15-17).

Din regiunea Cazanelor

După cum greu este să defaimi reputația sau bunul nume pe care și-l câștigă cineva în urma meritelor și însușirilor deosebite, mai ales atunci când renumele lui este răspândit în toată lumea și când nu intervine ceva care să-i micșoreze prestigiul, tot așa și renumele unei pitorești regiuni — cum este a Cazanelor — cunoscută îndeobște ca pitorească, nu poți decât să adaugi ceva nou, necunoscut între frumusețile ei, necum să-i scazi ceva din ceea ce are.

În cele ce urmează nu voi căuta să iau ceva din pitorescul acestei regiuni, ci mai vârtos să adaug ceva nou, necunoscut pentru admiratorii acestei regiuni, însă care nu atinge în mod prea plăcut pe cei cari au văzut și mai cu seamă pe cei cari au avut de suferit de pe urma acestor noutăți.

Cu toate că lumea este obișnuită să audă numai lucruri frumoase despre Cazane, totuși eu voi căuta să arăt de data aceasta realitatea crudă a faptelor întâmplare, și ale căror urmări nu se resfrâng atâta asupra Cazanelor propriu zise cât mai mult asupra teritoriilor și satelor din imediata apropiere a acestora.

Iată ce s'a întâmplat: După ce satele din vecinătatea Cazanelor au puțin teren de muncă — restul fiind deluros și pietros — a mai venit Dunărea care, de două ori a înecat și îngusta-i luncă în care era nădejdea de până acum a locuitorilor, încât nici până azi majoritatea terenului nu este însămânțat, cu tot îndemnul Ministerului Cultelor și Artelor Nr. 12841/1940 ca nici o palmă de pământ arabil să nu rămână nelucrat — având în vedere evenimentele internaționale — însă potrivit voinței lui Dumnezeu s'a petrecut tocmai contrarul, ca acești oameni deși lipsiți materialicește să îndure mai mult, lipsiți fiind pe deasupra și de brațele de muncă a celor concentrați.

În sfârșit iată și al doilea dezastru care lovește mai crud în acești nenorociți:

De vreo două săptămâni, în aceste regiuni, cad ploi mari cu mici întreruperi — ca și pământul însămânțat să nu poată fi lucrat la timp — cari culminează Duminecă dimineața (23 Iunie) pe la ora 3, când râul ce trece prin mijlocul satului Plavișevița, în două ore a venit așa de mare cum nu s'a pomenit de vreo 50 de ani, încât venind cu repeziciune de sus cu bolovani mari și lemne a ieșit din matcă rupând complect șoseaua Orșova — Moldova, prin punctul pe unde s'a revărsat, dărâmând complect o casă, patru case pe jumătate și alte zece înă-

molindu-le până la ferestre. Apa venind din dosul caselor — cu ajutorul lemnului a deschis porțile și ușile, surprinzând pe unii încă înăuntru, neștiind de cele ce se petrec afară la întunec și în sunetul trăsnetelor —, a ieșit pe ferestre la stradă, ducând cu sine merindele și hainele oamenilor, încât unii au rămas desculți amărâți, iar alții cu puține haine ce le-au putut salva. Dar nu numai atât, a luat mori, alambicuri, cocini cu porci, cotețe cu pasări, viței din grajd cari n'au putut scăpa înotând de puterea apei, apoi care și alte lucruri de prin curțile și casele oamenilor. Victime n'au fost, doar o femeie bătrână surprinsă fiind în casă de apă, după ce a ieșit peste câteva ore a murit — se zice că de spaimă.

Cu tot concursul armatei, nu s'a putut da niciun ajutor decât după ce a trecut valul și a mai scăzut apa, dându-se circulației șoseaua — vorba aceea: „focul îl mai stingi cu apa, dar apei nu te poți opune“.

La fel s'au făcut mari stricăciuni în comuna vecină Eibenthal, de către alt râu, iar în Tisovița de către acelaș râu s'au făcut pagube mai mici.

Ce am putea spune că sunt acestea decât dreapta răsplată a lui Dumnezeu pentru faptele noastre și pentru nerecunoștința noastră pentru bunătățile și darul lui Dumnezeu! Nu trebuie să spun mai mult decât aceea că ducându-mă și eu în grabă la fața locului, oamenii înspăimântați de prăpăd m'au întâmpinat cu rugămintea să fac slujbă de neconținerea ploilor, dar ajungând la vremea sf. liturghii, când am făcut și această slujbă, erau în sf. biserică doar vreo 6 bărbați și vreo 10 femei, restul în afară de cei nenorociți, se mulțumiau să privească dezastrul produs, fără să vină ca împreună cu mine să roage pe cel Atotputernic să ne ferescă de mai rău, sau cel puțin să-I mulțumească pentru cele rămase în afara pericolului.

Atunci am zis eu că deși Dumnezeu ne-a scăpat până acum de furtuna și ploaia gloanțelor și a bombelor ce cad în apusul nu prea îndepărtat, totuși în urma atotdreptății Lui nu ne lasă nepedepsiți pentru faptele noastre ca astfel să ne mai aducem aminte din când în când de El și să nu uităm de binefacerile pe cari le revarsă asupra noastră prin sănătate, îmbelșugarea roadelor pământului și bună liniștea văzduhului românesc.

Vedem dar că puterea lui Dumnezeu nu-mai atât ne înspăimântă cât timp se manifeste prin minuni iar de aci încolo uităm totul. De aceea să nu ne mirăm de cele ce se desfășoară în apus și cu atât mai mult de cele petrecute în regiunea Cazanelor.

Pr. I. Săbăilă.

Din pricina evenimentelor prin cari a trecut Țara noastră investirea și instalarea P. S. Episcop Vasile al Timișoarei a fost amânată.

Ș T I R I

Hirotonire. P. S. Părinte Episcop Vasile a hirotonit săptămâna trecută pe candidatul *Octavian Costescu* pentru parohia Mântnicul-mic.

Noul guvern român. Demisionând cabinetul prezidat de dl Gh. Tatarescu, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a încredințat cu formarea noului guvern de dl Ion Gigurtu. Iată numele noilor miniștri: General Gheorghe Mihail, vicepreședinte al Consiliului de miniștri, Mihail Manolescu ministru de externe, Stan Ghițescu ministru al muncii, Gheorghe Leon ministru al economiei naționale, general David Popescu ministru de interne, general Constantin Niculescu ministru al apărării naționale, contra-amiral Nicolae Păiș ministru al aerului și marinei, Horia Sima ministru al cultelor și artelor, Dr. V. Gomoiu ministru al sănătății, Nichifor Crainic ministru al propagandei, Hans Otto Roth ministru al minorităților, D. Caracostea ministru al educației naționale, I. V. Gruia ministru de justiție, Dr. V. Novceanu ministru al inventarului public, Mihail Priboianu ministru al înzestrării armatei; V. Stoica, Dr. Petru Nemoianu, I. D. Enescu, D. V. Toni, general A. Diculescu, Dr. I. Simionescu, P. Logadi, A. Bidianu, N. Crețu, Gh. Strat și D. Topciu subsecretari de Stat.

Basarabia și Bucovina de Nord au fost ocupate de trupele rusești. Incepând dela 3 Iulie aceste provincii românești, scumpe inimilor noastre, nu mai fac parte din trupul material al Țării. În semnul durerii noastre ziua de 3 Iulie a fost decretată zi de doliu național. La orele 13 fiecare român a păstrat un minut de tăcere și reculegere în care s'a plămădit un legământ sfânt...

Episcopia Caransebeșului și ajutorarea preoților refugiați din Basarabia și Bucovina. Consiliul nostru eparhial a înștiințat telegrafic ministerul Cultelor și Artelor din București despre subscrierea salariului pe o zi al întregului personal bisericesc din eparhie pentru ajutorarea preoților refugiați din Basarabia și Bucovina. Suma de Lei 40.300 a fost depusă zilele trecute la Banca Națională Română din Lugoj.

Cununia a 38 perechi concubini în Fârdea. Duminecă în 23 Iunie a. c. preoții noștri din Fârdea Emil Daniș și George Garoiu au cununat 38 perechi concubini. Nași au fost binecredinciosul notar Gheorghe Siniteanu împreună cu Doamna, din Gladna-română. Concubinii cununați aparțin parohiilor: Fârdea, Hanzesti, Mântnicul-mic și Drăgșinești. Laudă tuturor cari au colaborat la o treabă creștinească!

Distincție. Prea Sfințitul Părinte Episcop Vasile a distins cu dreptul de a purta brâu roșu pe diaconul Dr. Mircea Chialda profesor de Teologie. Felicitări!

Rodiri misionare. Datorită străduințelor misionare făcute de preotul nostru Gheorghe Ghilezan, următorii frați români au revenit la matca Bisericii și Națiunii noastre: L. Stanovschi și soția Ioana, Savu Petcu și soția Darinca, Sofia Tundrea, Brancu Muntean cu soția Ana și copiii Elena, Coriolan și Stancu, Ștefan Iovanovici cu soția Zorița și copiii Dragutin și Tincuța, Ilie Petcu și fiica lui Ana. Deasemenea, prin râvna numitului preot au fost cununate 6 perechi concubini. Incât, bucuria noastră sporește pe măsura bunelor rezultate dobândite de preoții noștri. Dumnezeu să le ajute ca să-și poată împlini datoria!

Italo Balbo a fost omorât. Italo Balbo, guvernator al Libiei, cea mai proeminentă figură a fascismului italian a fost doborât cu echipagiul avionului său cu tot într-o luptă cu englezii. Tânărul bărbat de stat face parte din echipa curagioșilor cuceritori ai aerului, căci datorită lui Italo Balbo Italia a devenit — prin capacitatea impunătoare a aviației sale — o mare putere. Moartea lui a provocat regrete unanime peste tot.

† **Preotul Ioan Turcan** din Cireșa a adormit în Domnul. Răposatul preot a crescut 4 copii dintre cari 2 sunt preoți, unul doctorand în teologie și al patrulea bacalaureat. Parohia a condus-o și a păstorit-o cu cinste, administrând și satele Ferdinand — unde s'a străduit mult pentru înjghebarea frontului necesar la înființarea parohiei și zidirea bisericii — și Zăvoiu... Inermământarea i s'a făcut Vineri în Caransebeș de un sobor de zece preoți.

Dumnezeu să odihnească pe robul său în pace dând lui cununa meritată!

A murit poeta Mia Cerna. Zilele trecute a părăsit lumea aceasta gingașa poetă bănățeană Mia Cerna. Fire sensibilă dotată cu un real talent poetic ni-a dăruit o comoară de povestiri și poezii deosebit de atrăgătoare. Deși a trăit o viață sbuciumată, alinarea și mângăerea a aflat-o în paradisul artei care a și răsplătit-o cu nimbul ei nemuritor...

Concurs

În baza ord. Vener. Consiliu eparhial Nr. 1486 B. ex 1940 din 16 Martie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru postul de preot, la parohia de clasa III-a din comuna **Rusova-veche**, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă în urma renunțării preotului Pavel Beutură.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extindere de 32 jughere, 1000 stj. extravilan și 600 stj. intravilan.
2. Birul parohial.
3. Veniturile stolare uzitate.
4. Ne fiind casă parohială, preotul se va îngriji de locuință.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale a predica în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice dorește să ocupe acest post, întru cât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii dn clasa III-a precum și binecuvântarea Prea Sfinției Sale Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Rusova-veche, prin Prea Onor. Oficiu Protopopesc al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea Onor. Domn Protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare în Sfta biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nici decum în ziua de alegere.

Rusova-veche, din ședința Consiliului parohial, ținută la 26 Mai 1940.

Președinte:
Constantin Dămian
adm. parohial.

Secretar:
Simeon Muia.

1—3

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

Răcășdia, la 31 Maiu 1940.

Protopop Ioan Oravișan.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 2742 B ex 1940 din 9 Mai, consiliu parohial ort. rom. din comuna **Sichevița**, protopresbiteratul Bisericii-Albe, publică concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei de clasa II, rămasă vacantă în urma trecerii preotului Ioan Voin la parohia I din Bozovici, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în extensiune de 32 jughere, după care alesul preot va plăti dările către stat.
2. Salar anual dela biserică 1200 lei.
3. Venitele stolare uzitate.
4. Casa parohială cu grădină și cu supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare Duminecă și sărbătoare și a catehiza la școala primară fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Cei ce doresc să ocupe acest post întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa II-a precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile adresate Consiliului parohial ort. rom. din Sichevița prin Prea Onor. Oficiu protopopesc al Bisericii-Albe.

Reflectanții se vor prezenta pe lângă prealabila încunoștiințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, în vre-o Duminecă sau sărbătoare la sfânta Biserică, spre ași arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie, însă nici decum în ziua alegerii.

Sichevița, din ședința consiliului parohial ținută la 2 Iunie 1940.

Președinte:
Pr. Valeriu Popescu
adm. parohial.

Secretar:
Lazar Lazarovici.

1—3

În conțelegere cu oficiul protopopesc.

Răcășdia, la 15 Iunie 1940.

Protopop Ioan Oravișan.

Nr. 1021 ex 1940.

În baza ordinului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 3050 B ex 1940, din 31 Mai, se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în Foia Diecezană, pentru postul de preot la parohia **Cărbunari** de clasa I-a, din comuna Cărbunari, deocamdată cu filia Stinăpări, protopresbiteratul Bisericii-albe, devenită vacantă pe urma pensionării preotului Ioan Groșianu.

I. Beneficii:

1. Sesiunea parohială în estensiune de 6 jughere.
2. Subvenție dela U. D. R. în prezent 15.000 Lei anual.
3. Birul parohial uzitat.
4. Veniturile stolare uzitate.
5. Casa parohială cu grădina și supraedificatele economice necesare.

II. Indatoriri:

Preotul ales este obligat a-și împlini toate datorințele preoțești și pastorale, a predica regulat în fiecare duminică și sărbătoare și a catehiza la școala primară, fără nici o altă remunerație.

Toate impozitele după beneficiile de mai sus cad în sarcina preotului ales.

Ceice doresc să ocupe acest post, întrucât vor avea cvalificațiunea cerută pentru parohii de clasa I-a, precum și binecuvântarea P. S. S. Episcopului diecezan, să-și înainteze cererile, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Cărbunari, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Bisericii-albe.

Reflectanții se vor prezenta, pe lângă prealabila încunoștiințare a P. On. Domn protopresbiter tractual, în vreo Duminică sau sărbătoare în Sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, tipic și cântare, însă nicidecum în ziua de alegere.

Cărbunari, la 9 Iunie 1940.

Ilie Crivacucea m. p.

adm. parohial
președinte

Matei Roșian m. p.
secretar

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.
Răcăjdia, la 11 Iunie 1940.

Ioan Oravițan
protopresbiter

1—3

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 362/1940.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauză de executare pornită de următorul Banca Banatului din Caransebeș contra următorului Hamat Ion (fiul lui Anofie) dom. în Caransebeș, la cererea următorului, Judecătoria ordonă, licitațiune execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) Nr. c. f. 1864 No. de ord. A. I 1-2 No. top. 1158 Casa No. 918 în Intravilan 57 stp. No. top. 1159 Grădina în Intravilan

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

de 113 stp. cu prețul de strigare 48.570 lei pentru încasarea creanței de 30.000 lei capital, interese legale dela 20 Iunie 1939, cheltueli de proces și de executare de 4508 lei, fixate până acum, cheltueli de 897 lei, fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **13 August 1940, ora 9** în localul oficial al cărților funduare.

Caransebeș, la 14 Mai 1940.

Judecător **Leo Pető.**

D. Lăzărel dir. c. f.

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 877/1940 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Banca Banatului din Caransebeș contra următorilor: Jucu Drina, Guiu Traian și soția sa născ. Jucu Roza dom. în Caransebeș, la cererea următorului, Judecătoria ordonă, licitațiune execuțională, în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX din 1881, asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția Tribunalului Caransebeș) No. cf. 2468 No. de ord. A. + 4 No. top. 833/11 Casa No. 12 în Intravilan 127 stp. cu prețul de strigare 96.000 lei pentru încasarea creanței de 40.000 lei capital, interese legale dela 20 Iunie 1938, cheltueli de proces și de executare de 3922 + 1534 lei fixate acum pentru licitațiunea din 20 Februarie 1940, cheltueli de 435 lei fixate acum pentru cererea de licitație.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de **14 August 1940, ora 10** în localul oficial al Cărților funduare.

Caransebeș, la 16 Mai 1940.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lăzărel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

La „**Librăria Diecezană**”

din Caransebeș, se află de vânzare:

ODĂJDII

cu toate cele necesare din fir de

Lyon inoxidabil cu 22.400 și 28.000 Lei.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș.